

EXPUNERE DE MOTIVE

Fenomenul *consumului de droguri* a „explodat” pur și simplu în România. O statistică din 2022 arată că sunt cel puțin un milion de persoane care au consumat „cel puțin o dată în viață” droguri dar, cu siguranță, datele actuale ne-ar indica undeva la un milion și jumătate de consumatori¹. Analizând datele din anul 2021, conform raportului național privind situația drogurilor, realizat de *Agenția Națională Antidrog (ANA)*, acestea ne indică faptul că 10,7% dintre cei cu vârsta cuprinsă între 15-64 ani au încercat cel puțin un tip de drog ilicit de-a lungul vieții (consum experimental), 6% dintre ei au încercat și în ultimul an (consum recent)², iar 3,9 au încercat un drog ilicit în ultima lună (un raport îngrijorător, dublu față de cifrele din 2018, când procentul se situa la 1,8%)³. Acest lucru ne arată faptul că în 2020 consumul frecvent este practic dublu față de anul 2018: *consumul de droguri* nu mai este o curiozitate pe care atât elevii cât și populația adultă o experimentează o dată sau de două ori în viață, ci devine un comportament practicat în repetate rânduri⁴. Din fericire, nu toate sunt dependențe. Mai exact, vorbim de persoane care cu siguranță doar au experimentat o dată sau de două ori, însă în mod cert numărul dependențelor e de ordinul câtorva zeci de mii sau poate chiar sute de mii⁵.

Raportul mai arată că cele mai mari rate de consum se înregistrează în rândul populației tinere între 15-34 ani. Pe de altă parte, cu privire la debutul *consumului de droguri*, raportul ne arată că adolescența este perioada cu vulnerabilitatea cea mai mare, cea mai mică vârstă de debut în ceea ce privește *consumul de noi substanțe psiho-active* fiind raportată vârsta de 13 ani⁶.

Cât despre prevalența *consumului de droguri* pentru segmentul de vârstă 15-34 de ani, aceasta se situa în 2022 undeva la 20% la nivel național, comparativ cu anul 2021, când se înregistra o prevalență de 10,7%. Dacă ne raportăm la București, în centrele urbane și zonele universitare, procentul este unul amețitor și ajunge undeva la 30%⁷. Experții susțin că situația în care a ajuns România este cauzată de eșecul în a-și perfectă cei trei piloni de luptă împotriva

¹ <https://www.g4media.ro/consumul-de-droguri-a-explodat-in-romania-arata-expertii-antidrog-statisticile-arata-ca-cel-putin-un-milion-de-persoane-care-au-consumat-droguri.html>

² <https://www.mediafax.ro/social/cele-mai-mari-rate-de-consum-de-droguri-in-romania-la-categoria-15-34-de-ani-21626579>

³ <https://basilica.ro/raport-ana-privind-situatia-drogurilor-s-a-dublat-procentul-consumatorilor-frecventi/>

⁴ <https://basilica.ro/raport-ana-privind-situatia-drogurilor-s-a-dublat-procentul-consumatorilor-frecventi/>

⁵ <https://www.g4media.ro/consumul-de-droguri-a-explodat-in-romania-arata-expertii-antidrog-statisticile-arata-ca-cel-putin-un-milion-de-persoane-care-au-consumat-droguri.html>

⁶ <https://www.mediafax.ro/social/cele-mai-mari-rate-de-consum-de-droguri-in-romania-la-categoria-15-34-de-ani-21626579>

⁷ <https://adevarul.ro/stiri-interne/societate/de-ce-a-explodat-consumul-de-droguri-in-romania-2312044.html>

consumului de droguri, respectiv: prevenție, combatere și tratament⁸, piața stupefiantelor a scăpat de sub control, iar marijuana a fost modificată și dă mai des și mai ușor dependență⁹.

La finalul anilor '90, proporția de THC din marijuana era de 4%. Atunci, procentul consumatorilor de marijuana care ajungeau dependenți se situa sub 9%. Acum, modul de cultivare a fost modificat, iar proporția de THC din plantă a ajuns la 20%. Drept urmare, și proporția consumatorilor de marijuana care devin dependenți a crescut, ajungând la nu mai puțin de 25%¹⁰.

Cu toate acestea, canabisul se numără în continuare printre cele mai consumate droguri în România, populația școlară plasându-l pe locul 1 în ordinea preferințelor¹¹. În conformitate cu cele declarate, elevii chestionați au declarat că în ceea ce privește disponibilitatea percepută pe piața drogurilor, canabisul se situează pe locul întâi¹².

Cu alte cuvinte, faptul că deopotrivă mediul rural, marile orașe, cât și micile comunități locale oferă cadrul propice traficului de droguri, a dus la o creștere fulminantă a consumului, în special în rândul tinerilor. Mai precis, aceștia au declarat că preferă să-și cumpere marijuana în loc de țigări și pentru că le este mult mai ușor în a și-o procura, adică nu sunt nevoiți să-și dovedească identitatea și vârsta, ca în cazul țigarilor. Pe de altă parte, metodele traficantilor întrec orice imaginație, fiind deosebit de variate și ingenioase¹³.

Raportul arată că 8,7% dintre adolescenții de 16 ani au consumat canabis cel puțin o dată în viață, 7,2% au consumat în ultimul an, iar 3,3% dintre ei au consumat și în ultima lună. Raportul relevă o serie de date absolut îngrijorătoare: peste două treimi dintre cei chestionați (68,6%) au recunoscut că au început să consume canabis la vârsta adolescenței (sub 19 ani)¹⁴. În acest sens trebuie precizat că dintre cei care au solicitat tratament în 2020, 56% au fost consumatorii de canabis, iar fenomenul este în creștere, reprezentând 70% din cazurile noi de cereri de tratament¹⁵. În ceea ce privește pacienții ajunși în situații de urgență medicală din cauza *consumului de droguri*, cei mai mulți sunt tinerii de sex masculin (aproximativ 80%)¹⁶.

⁸ <https://www.g4media.ro/consumul-de-droguri-a-explodat-in-romania-arata-expertii-antidrog-statisticile-arata-ca-cel-putin-un-milion-de-persoane-care-au-consumat-droguri.html>

⁹ <https://adevarul.ro/stiri-interne/societate/de-ce-a-explodat-consumul-de-droguri-in-romania-2312044.html>

¹⁰ <https://adevarul.ro/stiri-interne/societate/de-ce-a-explodat-consumul-de-droguri-in-romania-2312044.html>

¹¹ <https://basilica.ro/raport-ana-privind-situatia-drogurilor-s-a-dublat-procentul-consumatorilor-frecventi/>

¹² <https://basilica.ro/raport-ana-privind-situatia-drogurilor-s-a-dublat-procentul-consumatorilor-frecventi/>

¹³ <https://adevarul.ro/stiri-interne/societate/de-ce-a-explodat-consumul-de-droguri-in-romania-2312044.html>

¹⁴ <https://basilica.ro/raport-ana-privind-situatia-drogurilor-s-a-dublat-procentul-consumatorilor-frecventi/>

¹⁵ <https://basilica.ro/raport-ana-privind-situatia-drogurilor-s-a-dublat-procentul-consumatorilor-frecventi/>

¹⁶ <https://basilica.ro/raport-ana-privind-situatia-drogurilor-s-a-dublat-procentul-consumatorilor-frecventi/>

Putem afirma că asemenea țigărilor și alcoolului, care deschid calea pentru alte dependențe, drogurile așa-zis „ușoare” pregătesc terenul către cele de risc. Consumatorii de droguri consideră cannabisul din categoria „drogurilor ușoare”. În realitate, cannabisul și alte droguri similare sunt percepute „droguri de trecere”, în sensul că deschid calea către drogurile de risc – cocaina, heroina și altele – care dau dependență¹⁷. Studiile arată că tinerii consumatori de droguri ușoare, cu vârste între 12 și 17 ani, sunt de 266 de ori mai tentați să consume droguri de mare risc decât cei care nu au experimentat niciodată așa-zisele droguri ușoare. De aceea, ar fi bine ca tinerii să nu experimenteze nici măcar „o dată/singura dată”. În cazul heroinei, acea „primă dată” provoacă o dependență imediată, puternică și periculoasă¹⁸. Aceste substanțe psiho-active au efecte negative ireversibile în ceea ce privește dezvoltarea și funcționarea normală a creierului pe tot parcursul adolescenței, cât și ulterior acestei etape¹⁹.

Concluzionând, putem afirma că România este din diverse puncte de vedere cu mulți pași în urmă în ceea ce privește aspectele legislative²⁰ pentru prevenirea consumului de droguri²¹, de combatere a traficului și de tratament al consumatorilor²².

Conform **RAPORTULUI NAȚIONAL PRIVIND SITUAȚIA DROGURILOR** întocmit de Agenția Națională Antidrog, în anul 2023, pe fondul creșterii numărului total al cauzelor penale soluționate, se constată o **ușoară creștere a ponderii dosarelor soluționate cu trimitere în judecată și a proporției persoanelor trimise în judecată, prin raportare la numărul total al persoanelor cercetate. De asemenea, se înregistrează o ușoară scădere a numărului total de persoane condamnate la pedeapsa închisorii cu executare în penitenciar pentru infracțiuni la regimul drogurilor (pentru 456 persoane a fost dispusă închisoare în regim de detenție, înregistrându-se o scădere de 5,59% față de anul 2022, când a fost dispusă aceeași măsură pentru 483 de persoane).**

În ceea ce privește aplicarea pedepselor în funcție de tipul infracțiunii, situația se prezintă astfel: pentru trafic de droguri, instanțele au dispus pedeapsa închisorii cu executare în penitenciar pentru **284 de persoane din cele 627 condamnate** (din care 1 persoană minoră de sex feminin condamnată la o pedeapsă neprivativă de libertate). Pentru **323 de persoane (51,52%) a fost aplicată măsura suspendării executării pedepsei sub supraveghere**, iar pentru **10 persoane a fost aplicată amenda penală** (față de 9 de persoane în 2022). Amânarea executării pedepsei a fost dispusă pentru 9 persoane, valoare în scădere față de anul 2021 (13

¹⁷ <https://basilica.ro/raport-ana-privind-situatia-drogurilor-s-a-dublat-procentul-consumatorilor-frecventi/>

¹⁹ <https://basilica.ro/raport-ana-privind-situatia-drogurilor-s-a-dublat-procentul-consumatorilor-frecventi/>

²⁰ <https://adevarul.ro/stiri-interne/societate/de-ce-a-explodat-consumul-de-droguri-in-romania-2312044.html>

²¹ <https://ana.gov.ro/legislatie/>

²² <https://adevarul.ro/stiri-interne/societate/de-ce-a-explodat-consumul-de-droguri-in-romania-2312044.html>

persoane). În ceea ce privește traficul internațional de droguri, instanțele au dispus pedeapsa închisorii cu executare în penitenciar pentru 41 de persoane (52,56%) din cele 78 condamnate. Pentru 25 persoane (32,05%) a fost aplicată măsura suspendării executării pedepsei sub supraveghere, la fel ca și în anul 2021; iar pentru 12 persoane a fost aplicată amenda penală. Pentru infracțiunea de deținere de droguri pentru consum propriu, instanțele au dispus pedeapsa închisorii cu executare în penitenciar pentru 58 de persoane (16,20%) din cele 358 condamnate (din care 4 persoane minore de sex masculin). Pentru 137 persoane (38,27%) a fost aplicată măsura suspendării executării pedepsei sub supraveghere, pentru 47 de persoane (13,13%) instanța a hotărât amânarea executării pedepsei, pentru 112 de persoane a fost aplicată amenda penală. Pentru infracțiunile prevăzute de Legea 194/2011, instanțele au dispus pedeapsa închisorii cu executare în penitenciar pentru 73 de persoane (52,14%) din cele 140 condamnate (din care 2 persoane minore de sex masculin). Măsura suspendării executării pedepsei sub supraveghere a fost aplicată pentru 60 persoane (42,86%), față de anul precedent, când au fost înregistrate 33 de persoane (42,86%) pentru care 215 a fost aplicată această pedeapsă. Față de anul 2022, când a fost înregistrat doar un caz de amânare a executării pedepsei, în anul 2023 nu a fost înregistrat niciun caz de amânare a executării pedepsei, în vreme ce pentru 5 persoane a fost aplicată amenda penală.

În anul 2023, parametrii de evaluare a infracționalității la regimul drogurilor la nivel național au înregistrat creșteri față de valorile anului 2022, menținând tendința în creștere a numărului de persoane trimise în judecată pentru săvârșirea de infracțiuni la regimul drogurilor și a numărului de persoane condamnate, atât pentru introducerea sau scoaterea din țară, precum și importul ori exportul de droguri de risc, fără drept, cât și pentru infracțiunile prevăzute de Legea nr. 194/2011; □ Ponderea dosarelor instrumentate la regimul drogurilor, în totalul dosarelor penale, a crescut de la 0,29% la 0,34%, concomitent cu creșterea valorii procentuale a numărului de persoane condamnate la regimul drogurilor, din totalul persoanelor condamnate la nivel național, de la 3,52% la 3,82%; □ **Numărul total de persoane condamnate la pedeapsa închisorii cu suspendarea executării sub supraveghere pentru trafic de droguri și deținerea de droguri pentru consum propriu, a crescut;** □ Numărul persoanelor depistate în trafic, care au condus autovehicule sub influența unor substanțe sau produse stupefiante a **crescut semnificativ;** □ **Numărul grupărilor infracționale identificate a crescut,** concomitent cu scăderea numărului persoanelor implicate în aceste grupări; □ În ceea ce privește pedepsele aplicate de instanțe, măsurile coercitive alternative **continuă să se regăsească în practica instanțelor de judecată care aplică cu precădere pedeapsa închisorii cu suspendarea executării sub supraveghere”.**

Concluzionând, putem afirma că România este din diverse puncte de vedere cu mulți pași în urmă, atât cu privire la aspectele legislative pentru prevenirea *consumului de droguri* de combatere a traficului și de tratament al consumatorilor. Așadar, având în vedere faptul că legislația în vigoare cuprinde măsuri coercitive permisibile (**pedeapsa închisorii cu suspendarea executării** sub supraveghere, **amânarea aplicării pedepsei, renunțarea la aplicarea pedepsei și amenda penală**), care nu sunt de natură a descuraja potențialii infractori și nici nu are efect asupra diminuării fenomenului infracțional, este nevoie urgentă de adoptarea a unui act normativ cu măsuri coercitive mai clare, mai dure și mai ferme, care să cuprindă:

- Un quantum al pedepselor care să fie de natură a descuraja potențialii infractori și grupuri infracționale care deja acționează în traficul de droguri;
- Eliminarea posibilității aplicării unor măsuri coercitive neprivative de libertate și/sau a măsurilor de nepedepsire a infracțiunilor din sfera traficului de droguri;
- Crearea posibilității aplicării unor măsuri coercitive de pedepsire a consumatorilor de droguri;
- Evaluarea obligatorie a consumatorului în scopul includerii acestuia în circuitul integrat de asistență a persoanelor consumatoare de droguri.

INITIȚATOR:

SENATOR NEGRU CORNELIU

